

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2024 m. balandžio 30 d. Nr. 21RE-337 (AG-259/04-2024)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Ingos Lipnickienės (pranešėja ir posėdžio pirmininkė), Edvardo Juciaus ir Ingos Morkvėnienės, rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „Litrental“ 2024-03-22 skundą dėl atsakovės biudžetinės įstaigos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2024-02-27 sprendimo Nr. (23.24-08)327-15093 panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja skunde prašo Komisijos: 1) panaikinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2024-02-27 sprendimą Nr. (23.24-08)327-15093 Neišdėstyti mokestinės nepriemokos sumokėjimą (toliau – Sprendimas) ir įpareigoti Inspekciją priimti naujų teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą; 2) panaikinti banko sąskaitų areštą (duomenys neskelbtini) sumai.

Paaiškino, kad dėl Inspekcijos netenkinto 2024-02-13 prašymo atidėti arba išdėstyti mokestinės nepriemokos sumokėjimą, patyrė finansinių sunkumų. Pareiškėja nesutinka su Inspekcijos Išvada, kad didelių sunkumų vykdydama kitus savo finansinius įsipareigojimus pareiškėja nepatirs. Debitorinis išiskolinimas yra 19,8 proc. didesnis nei kreditorinis. Tačiau pareiškėja turi debitorinių skolų nuo 2022 m., kurias atgauti labai maža tikimybė, kadangi skolininkui UAB „Losrita“ yra paskelbtas bankrotas, o skolos suma yra per (duomenys neskelbtini). Pareiškėjos veikla yra susijusi su krovinių (smėlio, skaldos, žvyro) pervežimu bei kelių įrengimu. Veiklą smarkiai įtakoja sezoniškumas. Pareiškėja nevykdo veiklos nuo gruodžio vidurio iki kovo vidurio arba dirba minimaliai, todėl negeneruoja pajamų. Dėl šios priežasties prašė atidėti, išdėstyti mokestinės nepriemokos sumokėjimą iki vasaros, kada pareiškėjas dirba visu pajėgumu. Pareiškėjo prašoma atidėti nepriemokos (duomenys neskelbtini) suma nėra didelė, bet po žiemos pradėdant darbus labai svarbu turėti apyvartinių lėšų. Pagrindinės išlaidos yra kuras, kurio sąnaudos kas mėnesį sudaro apie (duomenys neskelbtini) visų pareiškėjo generuojamų pajamų. Pareiškėja turi (duomenys neskelbtini) transporto priemonių.

Pareiškėja prašo panaikinti banko sąskaitų areštą (duomenys neskelbtini) sumai, kadangi Inspekcija, nesilaikydama Sprendime nurodyto apskundimo termino, kovo 21 dieną pateikė PLAIS (Komisijos pastaba: Piniginių lėšų apribojimo informacinė sistema) apribojimus šiai sumai, tuo pažeidė pareiškėjos teisę į Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – IAGNTI) nustatytą terminą sprendimui apskusti (b. l. 1–2).

Inspekcija prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Paaiškino, kad prašymai dėl mokestinės nepriemokos sumokėjimo termino atidėjimo ar išdėstymo nagrinėjami ir sprendimai atidėti ar išdėstyti mokestinės nepriemokos mokėjimo terminą priimami vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymu (toliau – MAĮ), Mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimo atidėjimo arba išdėstymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos

Respublikos finansų ministro 1998-11-17 įsakymu Nr. 268 (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2016-07-21 įsakymo Nr. 1K-293 redakcija) (toliau – Taisyklės), Mokesčių mokėtojo, turinčio mokestinę nepriemoką, arba asmens, kuriam paskirta bauda už administracinį nusižengimą, finansinės būklės vertinimo rekomendacijomis, patvirtintomis Inspekcijos viršininko 2019-05-06 įsakymu Nr. VA-38 (toliau – Rekomendacijos).

Pagal MAĮ 88 straipsnio 1 dalį, mokestinės nepriemokos sumokėjimo terminą finansų ministro nustatyta tvarka mokesčių administratorius gali atidėti arba išdėstyti, mokestinės nepriemokos mokėjimas atidedamas arba išdėstomas mokesčių administratoriaus sprendimu. Pagal šią teisės normą vien mokesčių mokėtojo prašymas išdėstyti mokestinės nepriemokos sumokėjimą besąlygiškai nelemia tokio prašymo tenkinimo.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) yra pasisakęs (2004-02-20 nutartis administracinėje byloje Nr. A1–362/2004, 2006-12-18 nutartis administracinėje byloje A6–2202/2006, 2010-10-22 nutartis administracinėje byloje Nr. A756–1229/2010), kad viešojo administravimo subjektui (šiuo atveju mokesčių administratoriui) suteikta diskrecija nėra neribojama. Todėl įgyvendindamas jam suteiktą diskreciją dėl mokestinės nepriemokos sumokėjimo išdėstymo, mokesčių administratorius turi įvertinti mokesčių surinkimo ir mokestinės nepriemokos išdėstymo tikslus, atsižvelgti į aktualius sprendžiamu klausimu teisės aktuose nustatytus reikalavimus (pvz., MAĮ 88 straipsnio 2, 3 dalys, Taisyklių 18–22 punktai), bendruosius teisės (draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, kt.) ir gero administravimo (objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, kt.), apmokestinimo teisinio reglamentavimo ir taikymo (mokesčių mokėtojų lygybės, teisingumo ir visuotinio privalomumo, kt.) principus.

Kiekvienas mokesčių mokėtojas privalo mokėti mokesčių įstatymų nustatytus mokesčius (MAĮ 8 straipsnio 1 dalis). MAĮ 40 straipsnio 1 punkte įtvirtina mokesčio mokėtojo pareiga laiku ir tiksliai įvykdyti mokestinę prievolę. MAĮ 88 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta, kad mokestinės nepriemokos sumokėjimo terminą finansų ministro nustatyta tvarka mokesčių administratorius gali atidėti arba išdėstyti. Mokestinės nepriemokos mokėjimas atidedamas arba išdėstomas mokesčių administratoriaus sprendimu. Sprendimas atidėti mokestinės nepriemokos mokėjimą ar jį išdėstyti gali būti priimtas tik nustačius, kad, nedelsiant ją sumokėjus, mokesčių mokėtojo finansinė būklė taptų kritine arba mokesčių mokėtojas turėtų didelių sunkumų vykdydamas kitus savo finansinius įsipareigojimus, tačiau šios mokestinės nepriemokos mokėjimo atidėjimas ar išdėstymas suteiktų jam galimybę stabilizuoti savo finansinę būklę ir sumokėti mokestinę nepriemoką vėliau.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas bei LVAT savo jurisprudencijoje pabrėžia, kad mokesčių surinkimas yra susijęs su viešojo intereso apsauga, nes taip yra gaunama lėšų visos visuomenės poreikiams tenkinti. Mokesčių teisės prasme, subjektas, tiesiogiai ar netiesiogiai prisidedantis prie mokesčių nemokėjimo, elgiasi nesąžiningai, nemokant mokesčių yra pažeidžiamas viešasis interesas. Taip yra pažeidžiami ir mokesčių visuotinio privalomumo, mokesčių mokėtojų lygybės principai, nes mokesčių nemokantys subjektai konkurencine prasme atsiduria geresnėje padėtyje nei juos mokantys (Konstitucinio Teismo 2003-11-17 nutarimas, LVAT 2011-09-05 sprendimas administracinėje byloje Nr. A556–2255/2011). LVAT yra pažymėjęs, kad sprendimas dėl mokestinės nepriemokos sumokėjimo atidėjimo ar išdėstymo gali būti priimtas tik esant dviem sąlygoms, t. y., kai nustatoma, jog nedelsiant sumokėjus mokesčio nepriemoką mokesčių mokėtojo finansinė būklė taptų itin sunki arba jis turėtų didelių sunkumų vykdydamas kitus savo finansinius įsipareigojimus, taip pat nustatoma, jog mokestinės nepriemokos sumokėjimo atidėjimas ar išdėstymas suteiks mokesčių mokėtojui galimybę stabilizuoti savo finansinę būklę ir sumokėti mokestinę nepriemoką vėliau. Šios mokestinės procedūros metu mokesčių mokėtojas turi pagrįsti dokumentais savo realias galimybes sumokėti mokestinę nepriemoką per jos atidėjimo ar išdėstymo laikotarpį (LVAT 2014-03-13 nutartis administracinėje byloje Nr. A442-1237/2014).

Pareiškėja 2024-01-31 pateikė prašymą, kuriame buvo prašoma išdėstyti (*duomenys neskelbtini*) mokestinės nepriemokos sumokėjimo terminus iki 2024-08-25, pirmos įmokos mokėjimą atidedant iki 2024-05-25.

Inspekcija, išnagrinėjusi prašymą, 2024-02-27 Sprendimu jo netenkino. Išvadoje Inspekcija išdėstė prašymo netenkinimo motyvus: 1) prašoma išdėstyti pridėtinės vertės mokesčio (PVM)

prievolė susidarė 2024-01-25 pateikus 2023 m. 12 mėn. PVM deklaraciją (mokėjimo terminas 2024-01-25), gyventojų pajamų mokesčio (GPM) – 2024-01-15 deklaravus 2023 m. 12 mėn. GPM (mokėjimo terminas 2023-12-15 ir 2024-01-02); 2) pareiškėja 2022 m. ir 2023 m. dirbo pelningai (2022 m. grynas pelnas (*duomenys neskelbtini*), 2023 m. pelnas prieš apmokestinimą (*duomenys neskelbtini*)); 3) pareiškėja vykdo veiklą, pardavimai 2023 m. lyginant su 2022 m. sumažėjo daugiau nei 2 kartus (2022 m. vidutinės mėnesio pajamos sudarė (*duomenys neskelbtini*), o 2023 m. vidutinės mėnesio pajamos sudarė (*duomenys neskelbtini*)); 4) apskaičiavus finansinių rodiklių reikšmes (pagal 2023-12-31 finansinę atskaitomybę) nustatyta, kad visų 5 rodiklių apskaičiuota reikšmė yra gera. Jei 3 iš 5 apskaičiuotų santykinų rodiklių reikšmė yra gera ar patenkinama, tuomet mokesčių mokėtojui siūloma dar kartą įvertinti savo finansinę būklę ir sumokėti skolą biudžetui, nesinaudojant sumokėjimo išdėstymu; 5) debitorinis įsiskolinimas 2024-01-31 yra (*duomenys neskelbtini*), iš jo (*duomenys neskelbtini*) arba 8,52 proc. nesuėjęs mokėjimo terminas, kreditorinis įsiskolinimas 2024-01-31 yra (*duomenys neskelbtini*), iš jo nesuėjęs mokėjimo terminas (*duomenys neskelbtini*) arba 17,1 proc. Pareiškėjos debitorinis įsiskolinimas 19,8 proc. didesnis nei kreditorinis; 6) 2024-01-01 pareiškėjos pinigines lėšas banko sąskaitose (*duomenys neskelbtini*), kasoje (*duomenys neskelbtini*). Per laikotarpį nuo 2024-01-01 iki 2024-01-23 pareiškėjos pajamos (*duomenys neskelbtini*). Pareiškėjos 2024-01-31 pinigines lėšas banko sąskaitose (*duomenys neskelbtini*), kasoje – (*duomenys neskelbtini*), iš viso: (*duomenys neskelbtini*). Per minėtą laikotarpį pareiškėja į valstybės biudžetą sumokėjo (*duomenys neskelbtini*) arba 0,4 proc. nuo gautų pajamų. Padaryta išvada, kad pareiškėja deklaruoja pelningą veiklą, kreditoriniai įsipareigojimai mažesni už debitorinius, apskaičiavus finansinių rodiklių reikšmes (pagal 2023-12-31 finansinę atskaitomybę) nustatyta, kad visų 5 rodiklių apskaičiuota reikšmė yra gera, per vertinamą laikotarpį pareiškėja sumokėjo į valstybės biudžetą mažiau nei 10 proc. nuo gautų pajamų.

Inspekcija nesutinka, kad nesilaikydama Sprendime nurodyto apskundimo termino 2024-03-21 pateikė PLAIS apribojimus pareiškėjos banko sąskaitose ir tuo pažeidė pareiškėjo teisę į IAGNTĮ numatytą terminą Sprendimui apskųsti. IAGNTĮ nėra numatyta, kad skundo padavimas Komisijai sustabdo centrinio administratoriaus kitą (-us) mokesčių mokėtojo atžvilgiu priimtą (-us) individualų (-ius) administracinį (-ius) aktą (-us). (b. l. 19–22)

Skundas atmestinas

Ginčas kilo dėl Inspekcijos Sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo.

Pareiškėja 2024-01-31 Prašyme atidėti arba išdėstyti mokestinės nepriemokos sumokėjimą (toliau – Prašymas) prašė Inspekcijos išdėstyti (*duomenys neskelbtini*) Eur mokestinę nepriemoką ((*duomenys neskelbtini*) Eur GPM, (*duomenys neskelbtini*) Eur GPM, (*duomenys neskelbtini*) Eur PVM) pagal grafiką: įmokas po (*duomenys neskelbtini*) Eur sumokėti 2024-05-25, 2024-06-25, 2024-07-25 ir 2024-08-25. Paaiškino, kad veiklą įtakoja sezoniškumas, nuo gruodžio vidurio iki kovo pabaigos nedirba ir pajamų negeneruoja. 2024 m. turi nebaigtų vykdyti sutarčių, pasirašo naujas sutartis pervežimo (rangos) darbams. (b. l. 23).

Inspekcija Sprendime, vadovaudamasi MAĮ 88 straipsniu ir 14 straipsnio 7 dalimi, Taisyklėmis, remdamasi Inspekcijos Nepriemokų administravimo departamento Mokestinių paskolų sutarčių administravimo skyriaus 2024-02-27 išvada Nr. (23.31-08)326-747, nusprendė neišdėstyti (*duomenys neskelbtini*) Eur ((*duomenys neskelbtini*) Eur GPM, (*duomenys neskelbtini*) Eur PVM) mokestinės nepriemokos sumokėjimą (b. l. 25–26).

Inspekcijos Nepriemokų administravimo departamento Mokestinių paskolų sutarčių administravimo skyriaus 2024-02-27 išvadoje Nr. (23.31-08)326-747 (toliau – Išvada) nurodyta, kad pagal pareiškėjos Prašymą ir 2024-02-13 papildomai pateiktus dokumentus vertinama (*duomenys neskelbtini*) Eur ((*duomenys neskelbtini*) Eur GPM, (*duomenys neskelbtini*) Eur PVM) mokestinės nepriemokos sumokėjimo išdėstymo galimybės, nes iki Išvados rengimo dienos dalis prašomos išdėstyti nepriemokos buvo įskaityta iš permokos / skirtumo. Išnagrinėjus prašymą nustatyta: 1) prašoma išdėstyti PVM prievolė susidarė 2024-01-25 pateikus 2023 m. 12 mėn. PVM deklaraciją (mokėjimo terminas 2024-01-25), GPM 2024-01-15 deklaravus GPM už 2023 m. 12 mėn. (mokėjimo terminas 2023-12-15 ir 2024-01-02); 2) pareiškėja 2022 m. ir 2023 m. dirbo pelningai (2022 m.

grynas pelnas (*duomenys neskelbtini*) Eur, 2023 m. pelnas prieš apmokestinimą (*duomenys neskelbtini*) Eur); 3) Bendrovė vykdo veiklą, pardavimai per 2023 m. lyginant su 2022 m. sumažėjo daugiau nei 2 kartus (per 2022 m. vidutinės mėnesio pajamos sudarė (*duomenys neskelbtini*) Eur, o 2023 m. vidutinės mėnesio pajamos sudarė (*duomenys neskelbtini*) Eur); 4) apskaičiavus finansinių rodiklių reikšmes (pagal 2023-12-31 finansinę atskaitomybę) nustatyta, kad visų 5 rodiklių apskaičiuota reikšmė yra gera. Jei 3 iš 5 apskaičiuotų santykinų rodiklių reikšmė yra gera ar patenkinama, tuomet mokesčių mokėtojui siūloma dar kartą įvertinti savo finansinę būklę ir sumokėti skolą biudžetui, nesinaudojant sumokėjimo išdėstymu (Rekomendacijų 1 priedas); 5) debitorinis įsiskolinimas 2024-01-31 sudarė (*duomenys neskelbtini*) Eur, iš jo (*duomenys neskelbtini*) Eur arba 8,52 proc. nesuėjęs mokėjimo terminas, kreditorinis įsiskolinimas 2024-01-31 sudarė (*duomenys neskelbtini*) Eur, iš jo nesuėjęs mokėjimo terminas (*duomenys neskelbtini*) Eur arba 17,1 proc., debitorinis įsiskolinimas 19,8 proc. didesnis nei kreditorinis; 6) 2024-01-01 piniginių lėšos banko sąskaitose (*duomenys neskelbtini*) Eur, kasoje – (*duomenys neskelbtini*) Eur, pajamos per laikotarpį nuo 2024-01-01 iki 2024-01-23 (*duomenys neskelbtini*) Eur, 2024-01-31 piniginių lėšos banko sąskaitose (*duomenys neskelbtini*) Eur, kasoje – (*duomenys neskelbtini*) Eur (iš viso (*duomenys neskelbtini*) Eur), per minėtą laikotarpį pareiškėja į valstybės biudžetą sumokėjo (*duomenys neskelbtini*) Eur arba 0,4 proc. nuo gautų pajamų. Iš aukščiau nurodytų aplinkybių neginčytinai nustatyta, kad pareiškėja deklaruoja pelningą veiklą, kreditoriniai įsipareigojimai mažesni už debitorinius, pagal 2023-12-31 finansinę atskaitomybę apskaičiuota visų 5 finansinių rodiklių reikšmė yra gera, per vertinamą laikotarpį pareiškėja sumokėjo į valstybės biudžetą mažiau nei 10 proc. nuo gautų pajamų. Vadovaudamiesi MAĮ 88 straipsniu, Taisyklių ir Rekomendacijų 1 priedo nuostatomis, 2 priedo kriterijaus Nr. 14 (Mokestinės nepriemokos, kurios mokėjimą prašo atidėti ir (ar) išdėstyti, susidarymo laikotarpiu mokesčių mokėtojas vykdė atsiskaitymus su kitais kreditoriais, nesilaikydamas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.930¹ straipsnyje numatyto atsiskaitymo grynaisiais ir negrynaisiais pinigais eiliškumo. Analizuojamu laikotarpiu mokesčių mokėtojas į biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą pervedė mažiau nei 10 procentų visų gautų pajamų) nuostatomis, siūloma pareiškėjos prašymo netenkinti, t. y. neišdėstyti (*duomenys neskelbtini*) Eur mokestinės nepriemokos sumokėjimo iki 2024-09-25. (b. l. 27–29).

Ginčo situacijos teisiniam vertinimui taikytini žemiau nurodyti teisės aktai ir jų nuostatos.

MAĮ 88 straipsnio 1 dalyje reglamentuota, kad mokestinės nepriemokos sumokėjimo terminą finansų ministro nustatyta tvarka mokesčių administratorius gali atidėti arba išdėstyti, mokestinės nepriemokos mokėjimas atidedamas arba išdėstomas mokesčių administratoriaus sprendimu, 2 dalyje nurodyta, kad sprendimas atidėti mokestinės nepriemokos mokėjimą ar jį išdėstyti gali būti priimtas tik nustačius, kad nedelsiant ją sumokėjus mokesčių mokėtojo finansinė būklė taptų kritine arba mokesčių mokėtojas turėtų didelių sunkumų vykdydamas kitus savo finansinius įsipareigojimus, tačiau šios mokestinės nepriemokos mokėjimo atidėjimas ar išdėstymas suteiktų jam galimybę stabilizuoti savo finansinę būklę ir sumokėti mokestinę nepriemoką vėliau.

Taisyklių 6 punkte nurodyta, kad mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimas atidedamas arba išdėstomas mokesčių administratoriaus sprendimu, 7 punkte nurodyta, kad priimant sprendimą atidėti arba išdėstyti mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimą, vertinama mokesčių mokėtojo arba asmens, kuriam paskirta bausmė už administracinį nusižengimą (toliau kartu – mokėtojas) finansinė būklė pagal Mokesčių mokėtojo finansinės būklės vertinimo rekomendacijas, nustatytas centrinio mokesčių administratoriaus. Taisyklių 25.2 papunktyje nurodyta, kad mokesčių administratorius per 30 dienų nuo mokėtojo prašymo atidėti arba išdėstyti mokestinės nepriemokos mokėjimą arba prašymo atidėti arba išdėstyti baudos už administracinį nusižengimą mokėjimą (toliau kartu – prašymas) gavimo priima neigiamą sprendimą atidėti ar išdėstyti mokestinės nepriemokos mokėjimą, atidėti ar išdėstyti baudos už administracinį nusižengimą mokėjimą ir jį įteikia mokėtojui.

Rekomendacijų 3 punkte nurodyta, kad atliekant mokesčių mokėtojų, turinčių mokestinę nepriemoką – juridinių asmenų (toliau – juridinis asmuo) finansinės būklės vertinimą, pirmiausia įvertinama prašyme atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinės nepriemokos mokėjimą nurodyta informacija:

3.1. mokestinės nepriemokos dydis; 3.2. mokestinės nepriemokos atidėjimo ir (ar) išdėstymo laikotarpis; 3.3. nurodytas mokestinės nepriemokos mokėjimo būdas (atidėti ir (ar) išdėstyti mokėjimą) ir tokio būdo pasirinkimo motyvai; 3.4. priežastys, dėl kurių neturi galimybės nedelsiant sumokėti mokestinę nepriemoką, o sumokėjus mokestinę nepriemoką nedelsiant, jo finansinė būklė taptų kritiška arba jis turėtų didelių sunkumų vykdydamas kitus savo įsipareigojimus. Rekomendacijų 4 punkte nurodyta, kad kartu su prašymu taip pat vertinami juridinių asmenų pateikti dokumentai: 4.1. dokumentai, kurie įrodytų realias juridinio asmens galimybes sumokėti mokestinę nepriemoką; 4.2. turimų sutarčių (tarp jų trišalių) su bankais, kredito unijomis, lizingo bendrovėmis, kitomis kredito įstaigomis, juridiniais bei fiziniiais asmenimis dėl gautų kreditų duomenys ir gautų paskolų įtaka sumokėjimo atidėjimo ir (ar) išdėstymo laikotarpiui, kt. duomenys; 4.3. informacija apie juridinio asmens, prašančio atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinę nepriemoką, suteiktas paskolas juridiniams ir (ar) fiziniams asmenims; 4.4. kreditorių, debitorių sąrašai, jų susidarymo laikotarpis; 4.5. piniginių lėšų judėjimas banko sąskaitose, kasoje; 4.6. avansinių apyskaitų duomenys, informacija apie atskaitingų asmenų įsiskolinimą. Rekomendacijų 7 punkte nurodyta, kad apskaičiuojami šie pagrindiniai finansinės rizikos ir likvidumo koeficientai: bendrojo likvidumo, kritinio likvidumo, bendrojo mokumo, įsiskolinimo, manevringumo. Finansinės rizikos ir likvidumo koeficientų apskaičiavimas ir jų reikšmės yra nurodyti Rekomendacijų 1 priede „Finansinės rizikos ir likvidumo koeficientai“. Rekomendacijų 8 punkte nurodyta, kad mokesčių administratorius nagrinėja einamųjų metų paskutinio ketvirčio ir praėjusių finansinių metų finansinės rizikos ir likvidumo koeficientus, kad būtų galima palyginti jų reikšmes ir nustatyti pokyčius, 9 punkte nurodyta, kad mokesčių administratorius, apskaičiavęs finansinės rizikos ir likvidumo koeficientus, įvertina juridinio asmens mokumo / nemokumo būklę, 10 nurodyta, kad mokesčių administratorius turi išnagrinėti balanso duomenis: juridinio asmens turto struktūrą, kreditorinį ir debitorinį įsiskolinimus, kitus duomenis, 11 punkte nurodyta, kad vertinant juridinio asmens finansinę būklę, atsižvelgiama į tokius vertinimo principus: veiklos tęstinumas, t. y. ar juridinis asmuo bus pajėgus tęsti savo veiklą, ir pelningumas. Tuo tikslu, be juridinio asmens pateiktų balansų duomenų ir minėtų pagrindinių finansinės rizikos ir likvidumo koeficientų, analizuojami juridinio asmens pelno (nuostolio) ataskaitų duomenys. 12 punkte nurodyta, kad analizuojant pelno (nuostolio) ataskaitų duomenis, įvertinamas veiklos rezultatas (pelnas ar nuostolis), palyginamos analizuojamo laikotarpio pajamos, įvertinami pokyčiai. 13 punkte nurodyta, kad apskaičiavus pagrindinius finansinės rizikos ir likvidumo koeficientus, taip pat išanalizavus kitus šiose Rekomendacijose nurodytus duomenis, galima numatyti juridinio asmens galimybes sumokėti mokestinę nepriemoką ir laiku mokėti einamuosius mokesčius per atidėjimo ir (ar) išdėstymo laikotarpį. 16 punkte nurodyta, kad galimi juridinio asmens prašymo atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinės nepriemokos sumokėjimą nagrinėjimo kriterijai ir jų vertinimo rezultatai pateikti 2 priede „Mokesčių mokėtojo – juridinio asmens prašymo atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinės nepriemokos sumokėjimą nagrinėjimo kriterijai ir jų vertinimo rezultatai“. Rekomendacijų 1 priede išdėstyti koeficientai (bendrojo likvidumo, kritinio likvidumo, bendrojo mokumo, įsiskolinimo, manevringumo), koeficiento apskaičiavimas ir rezultatas / reikšmė. Nuodyta, kad jeigu 3 iš 5 apskaičiuotų santykinų rodiklių reikšmė yra gera ar patenkinama, tuomet mokesčių mokėtojui siūloma dar kartą įvertinti savo finansinę būklę ir sumokėti skolą biudžetui, nesinaudojant šia pagalbos priemone. Rekomendacijų 2 priede išdėstyti kriterijai ir rezultatai.

Pareiškėja nesutinka su Inspekcijos atliktu pareiškėjos duomenų vertinimu (t. y. su pareiškėjos pateiktų įrodymų vertinimu) bei teigia, kad duomenys patvirtina, jog pareiškėja turėtų didelių sunkumų vykdydama kitus savo finansinius įsipareigojimus, t. y. pareiškėjos situacija atitinka MAĮ 88 straipsnio 2 dalyje nurodytą atvejį.

Pareiškėjos Prašymo turinys rodo, kad pareiškėja prašė atidėti ir išdėstyti PVM ir GPM nepriemokų sumokėjimą.

Inspekcija, nepažeisdama Taisyklių 25.2 papunktyje nustatytų terminų sprendimui priimti, priėmė Sprendimą neišdėstyti (*duomenys neskelbtini*) Eur ((*duomenys neskelbtini*) Eur GPM, (*duomenys neskelbtini*) Eur PVM) mokestinės nepriemokos sumokėjimą. Sprendimas priimtas dėl mokestinės nepriemokos, kuri buvo likusi iki Išvados rengimo dienos, nes dalis prašomos išdėstyti nepriemokos buvo įskaityta (padengta) iki Išvados rengimo.

Pareiškėja nesutinka su Inspekcijos išvada šiais aspektais: 1) maža tikimybė atgauti didesnę nei (*duomenys neskelbtini*) Eur debitorinę skolą nuo 2022 m., nes skolininkui UAB „Losrita“ yra paskelbtas bankrotas; 2) pareiškėjo veikla sezoniška, nes nuo gruodžio vidurio iki kovo vidurio veiklos nevykdo arba dirba minimaliai, negauna pajamų, ir tik vasarą dirba visu pajėgumu.

Pagal Inspekcijos Išvados turinį matyti, kad atlikusi pareiškėjos duomenų vertinimą pagal Rekomendacijų 1 priede nurodytus koeficientus, Inspekcija nustatė ir Išvadoje nurodė, jog pagal pareiškėjos 2023-12-31 finansinę atskaitomybę apskaičiuota visų 5 finansinių rodiklių reikšmė yra gera. Taigi, Inspekcija, nustačius šias faktines aplinkybes, pagrįstai rėmėsi Rekomendacijų 1 priedo nuostata, kad jeigu 3 iš 5 apskaičiuotų santykinų rodiklių reikšmė yra gera, tuomet mokesčių mokėtojui siūloma dar kartą įvertinti savo finansinę būklę ir sumokėti skolą biudžetui, nesinaudojant šia pagalbos priemone. Pažymėtina, kad pareiškėja skunde Komisijai neginčija Inspekcijos apskaičiuotų rodiklių reikšmių.

Inspekcija nustatė ir Išvadoje nurodė, kad per vertinamą laikotarpį pareiškėja sumokėjo į valstybės biudžetą mažiau nei 10 proc. nuo gautų pajamų, todėl Inspekcija pagrįstai rėmėsi Rekomendacijų 2 priedo 14 kriterijumi „Mokestinės nepriemokos, kurios mokėjimą prašo atidėti ir (ar) išdėstyti, susidarymo laikotarpiu mokesčių mokėtojas vykdė atsiskaitymus su kitais kreditoriais, nesilaikydamas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.930¹ straipsnyje numatyto atsiskaitymo grynaisiais ir negrynaisiais pinigais eiliškumo. Analizuojamu laikotarpiu mokesčių mokėtojas į biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą pervedė mažiau nei 10 procentų visų gautų pajamų.“ ir jo rezultatu „Netenkinti“. Pažymėtina, kad pareiškėja skunde Komisijai neginčija ir Inspekcijos apskaičiuotos kriterijaus reikšmės.

Kaip nurodyta Rekomendacijų 10 punkte, Inspekcija, be kita ko, turi išnagrinėti balanso duomenis – kreditorinį ir debitorinį įsiskolinimus, o pagal 4.4 papunktį įvertinti kartu su prašymu pateiktus dokumentus (kreditorių, debitorių sąrašus, jų susidarymo laikotarpį). Inspekcija įvertino ir Išvadoje nurodė pareiškėjos debitorinį ir kreditorinį įsiskolinimą – Išvadoje nurodė debitorinio ir kreditorinio įsiskolinimo 2024-01-31 dydžius (atitinkamai (*duomenys neskelbtini*) Eur ir (*duomenys neskelbtini*) Eur), susidarymo laikotarpį mokėjimo termino aspektu (atitinkamai 8,52 proc. ir 17,1 proc. nesuėjęs terminas) bei nustatė, kad debitorinis įsiskolinimas 19,8 proc. didesnis nei kreditorinis (nors Išvadoje nėra nurodyta, kad vertinimas atliktas pagal šiuos Rekomendacijų punktus). Pareiškėja skunde neginčija šių faktinių aplinkybių.

Pareiškėja skundą Komisijai grindžia aplinkybe, jog negalės atgauti apie (*duomenys neskelbtini*) Eur skolos dėl skolininkui iškeltos bankroto bylos. Įvertinus pareiškėjos Inspekcijai pateiktą Prašymą matyti, kad pareiškėja nebuvo nurodžiusi Inspekcijai šios aplinkybės, t. y. negalėjimo atgauti nurodyto dydžio skolos. Iš Inspekcijos Sprendimo turinio matyti, kad jame taip pat nėra pasisakyta dėl šios aplinkybės ir nenurodyta kiek ši aplinkybė reikšminga pareiškėjos finansinei būklei įvertinti. Atsižvelgus į tai, kad pareiškėja Prašyme nenurodė šios aplinkybės ir jos reikšmės finansinės būklės rodiklių reikšmėms, todėl Inspekcija negalėjo pateikti ir savo vertinimo. Būtent pareiškėjos kreipimosi turinys ir apsprendė Sprendimo turinį.

Iš Inspekcijos Išvados matyti, kad Inspekcija įvertino pareiškėjos Prašyme nurodytą aplinkybę dėl jos veiklos sezoniškumo, nes Išvadoje įrašyti Prašymo motyvai (veiklą įtakoja sezoniškumas). Išvadoje taip pat yra nurodyta, kad pareiškėjos veikla – kelių ir automagistralių tiesimas, krovininis kelių transportas ir kt. Tačiau ši aplinkybė, susijusi su pareiškėjos veiklos sezoniškumu, nebuvo esminė, lemianti Inspekcijos vertinimo galutines Išvadas, nes, kaip minėta, Inspekcija Išvadą grindžia kitomis aplinkybėmis (jų visuma), t. y. pareiškėja 2022 m. ir 2023 m. deklaruoja pelningą veiklą, kreditoriniai įsipareigojimai mažesni už debitorinius, 5 finansinių rodiklių reikšmės yra geros ir pareiškėja į biudžetą sumokėjo mažiau nei 10 proc. nuo gautų pajamų. Įvertinusi šių aplinkybių visumą Inspekcija padarė išvadą, jog išdėstyti mokestinę nepriemoką nėra pagrindo. Atsižvelgus į tai, kas anksčiau išdėstyta, darytina išvada, kad Inspekcija pagrįstai rėmėsi Rekomendacijų 1 priedo nuostatomis ir Rekomendacijų 2 priedo 14 kriterijumi, įvertino pareiškėjos finansinę būklę ir vertinimo rezultatus pateikė Išvadoje.

Pažymėtina, kad pareiškėja nepagrindė aplinkybių, kad nedelsiant sumokėjus nepriemoką pareiškėja turėtų didelių sunkumų vykdydama kitus finansinius įsipareigojimus.

Inspekcijos Sprendimas ir Išvada pagrįstas nustatytais faktais, aktualiu teisiniu reglamentavimu, yra motyvuotas. Sprendimas priimtas nepraleidus jo priėmimo terminų.

Dėl Pareiškėjos prašymo panaikinti banko sąskaitų areštą pažymėtina, kad IAGNTĮ nėra nustatyta, jog skundo padavimas Komisijai sustabdo Inspekcijos kito (-ų) mokesčių mokėtojo atžvilgiu priimto (-ų) individualaus (-ių) administracinio (-ių) akto (-ų) vykdymą.

Nei MAĮ (110 straipsnis), nei kiti Lietuvos Respublikos įstatymai nenustato Inspekcijos pareigos stabdyti mokestinės nepriemokos išieškojimo procedūras, kuomet yra sprendžiamas administracinis ginčas dėl nurodymo ar sprendimo.

LVAT savo praktikoje yra pažymėjęs, kad mokesčių administratorius turi teisę, bet ne pareigą, savo iniciatyva nepradėti arba stabdyti mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo procedūras, vadovaudamasis protingumo ar ekonominio tikslingumo kriterijais, tačiau toks mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo stabdymo pagrindas priklauso mokesčių administratoriaus diskrecijai, o teismas, savo ruožtu, tokiu atveju negali vertinti ginčijamo administracinio akto bei veiksmų ekonominio tikslingumo požiūriu (LVAT 2009 m. rugpjūčio 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-438-756/2009, 2010 m. gruodžio 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-438-1661/2010). Aptariamam atveju, kaip aukščiau jau Komisijos ir nustatyta šiame sprendime, atsakovės Sprendimas dėl mokestinės nepriemokos (*duomenys neskelbtini*) Eur sumai) neišdėstymo yra teisėtas ir pagrįstas, o ginčo atveju, reikalavimas dėl banko sąskaitų arešto (*duomenys neskelbtini*) Eur sumai) panaikinimo nevertinamas kaip savarankiškas reikalavimas. Taigi, netenkinus reikalavimo panaikinti Sprendimą, negali būti tenkintas išvestinis pareikštas reikalavimas panaikinti banko sąskaitų areštą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjos UAB „Litrental“ skundą atmesti.

Sprendimas per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Edvardas Jucius

Inga Morkvėnienė